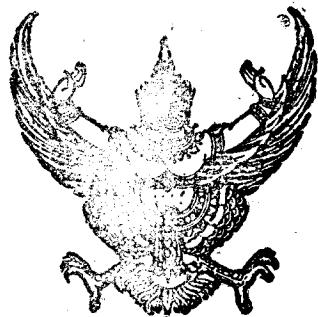

ฉบับพิเศษ หน้า ๑

ตอนที่๕๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(ฉบับชั่วคราว)

ตราไว้ ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

รังสิต กรมพระย์ชินนาทนา闷ท

เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมให้
ประกาศว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ตราไว้
และได้ใช้เป็นกฎหมายปัจจุบันอย่าง普遍ทุกภาคีตั้งแต่ พ.ศ.
๒๕๖๕ และได้มາเปลี่ยนแปลงแก้ไขประกาศใช้เป็น

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

ตอนที่ ๕๓ เดือน ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๘๐

ฉบับใหม่เมื่อ พ.ศ. ๒๕๘๐ นี้ นับว่าเป็นรัฐธรรมนูญ
ที่หมายรวมกับประเทศไทยในการสมัยที่ล่วงแล้วมา

บัดนี้ประเทศไทยติดอยู่ในภาวะวิกฤตการ ประชาชน
พลเมืองได้รับความลำบากเดือดร้อน เพราขาดอาหาร
ขาดเครื่องนุ่งห่ม และขาดแคลนสิ่งอันฐานานปัปการ เครื่อง
บริโภคและอุปโภคทุกอย่างมีราคาสูงขึ้น กว่าแต่ก่อนเป็น
อันมาก เป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมทรามในศีลธรรมอย่าง
ไม่เคยมีมาแต่ก้าวก่อนขึ้นในประชาชน บรรดาผู้บริหาร
ราชการแผ่นดินและสภา ไม่อาจดำเนินการแก้ไขสิ่งที่ไม่ดี
ให้กลับเข้าสู่ภาวะอย่างเดิมได้ การดำเนินการของรัฐบาล
และการควบคุมราชการฝ่ายบริหารของรัฐสภา เพื่อ
มุ่งหมายที่จะช่วยกันแก้ไขให้ดีขึ้น ตามวิถีทางที่กำหนดไว้
ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ไม่ประสบผลตีเลยแม้แต่น้อย
เป็นการผิดหวังของประชาชนทั่วประเทศ และตรอกกัน
ข้ามกลับทำให้เห็นว่า การแก้ไขทุกอย่างเป็นเหตุที่ทำให้
ประเทศไทยทรุดโทรมลงเป็นลำดับ ถ้าจะคงปล่อยให้เป็น
ไปตามยถากรรม ก็จะนำมาซึ่งความหายใจแก่ประเทศ

ฉบับพิเศษ หน้า ๓

ตอนที่สักเดือน๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

ชาติอย่างไม่มีสุสัสด้วย จนถึงกันว่าจะไม่ดำเนินอยู่ในภาวะอันควรแก่ความเป็นไทยต่อไปอีกได้

รายชื่อไทยส่วนมากผู้สนใจที่ต่อการนี้พร้อมด้วยทหารของชาติได้พร้อมใจกันนำความขึ้นกราบบังคมทูล ขอให้เลิกใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ อันจะเป็นวิถีทางการเมืองประเทศไทยให้แน่นาถาวร อีกทั้งจะเป็นทengo นำด้วยคุณเชี่ยวของประชาชนทั่วปวงให้เข้าสู่ภาวะปกติได้สันไป

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมให้เลิกใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และให้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ดังต่อไปนี้

บทที่ ๑

มาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักร อันหนึ่งอันเดียวจะแบ่งแยกไม่ได้

ประชาชนชาวไทยไม่ว่าเหล่ากำเนิดหรืออาสนะใดย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอ กัน

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

ตอนที่ ๕๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

มาตรา ๒ อ่านจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ให้ยกเว้นมาจากการป้องชั่นชาติไทย พระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุขแห่งราชอาณาจักรนี้ แต่โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

หมวด ๑

พระมหากษัตริย์

มาตรา ๓ องค์พระมหากษัตริย์ ดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ได้จากคะแนนเสียงได้

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมานกษและทรงเป็นอัครศาสนปัลมภก

มาตรา ๕ พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งของประเทศไทย

มาตรา ๖ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางรัฐสภา และทรงประกาศแต่งตั้งสมชายกุลมีสวา

มาตรา ๗ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจบริหารราชการแผ่นดินทางคณะรัฐมนตรี และทรงประกาศแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๘ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจดุลการทางศาล

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

ตอนที่๙๓ เดือน๖ ๔ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๘๐

มาตรา ๕ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งอกรัฐมนตรีเป็น
ตำแหน่งสำหรับดูงานคำปรึกษาในราชการแผ่นดิน

มาตรา ๖ ในเมื่อพระมหากษัตริย์จะไม่ประทับอยู่ใน
ราชอาณาจักรหรือล่วงเหตุปัจจุบันของทรงบริหารพระราช
การจะไม่ได้ ดังนี้ได้เดชะ อกรัฐมนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการ
แทนพระองค์ ถ้าพระมหากษัตริย์ไม่ได้ทรงด้วยเหตุใดๆ ก็ตาม
จะทรงดังใด ก็ให้กษัตริย์อกรัฐมนตรีเข้ามาริหารราชการแผ่นดิน
ในหน้าที่และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ทันที

มาตรา ๗ ในกรณีที่ขาดสัมภัติถึงกว่างดงาม และนิ่งไม่ได้
ผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน ยังคงความไม่สงบฯ ออกไป
โดยอกรัฐมนตรีเข้ามาริหารราชการแผ่นดินในหน้าที่และ
ราชการแทนพระองค์ชั่วคราว จนกว่าจะได้ประกาศแต่งตั้ง
ผู้สืบสันตติวงศ์ในหน้าที่พระมหากษัตริย์ต่อไป

มาตรา ๘ การสืบราชการสมบัติให้เป็นไปโดยนัยแห่ง^๑
กฎหมายเทียบเคียงว่าด้วยการสืบสันตติวงศ์ พระพุทธศาสนา
๒๕๖๗ และประกอบด้วยความเห็นชอบของรัฐสภา

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

ตอนที่ ๕๓ เดือน ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๐

หมวด ๒

อภิรัฐมนตรี

มาตรา ๑๓ อภิรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าของสำนักงาน
เป็นผู้บังคับวิหารราชการในพระองค์ และถวายคำปรึกษาแด่
พระมหากษัตริย์

มาตรา ๑๔ อภิรัฐมนตรีเป็นที่ปรึกษาของพระมหากษัตริย์ด้วยการถวายความเห็นโดยชอบและถูกต้อง เพื่อ^{เพื่อ}
ประโยชน์แก่ประเทศไทยตั้งแต่ทุกสาขา

มาตรา ๑๕ ในกรณีอภิรัฐมนตรีจะทรงพระกรุณา^{ให้}
แต่งตั้งผู้อ้วนถือเป็นประชานคนหนึ่งนาย

มาตรา ๑๖ อภิรัฐมนตรีจะพ้นหน้าที่ด้วยเมื่อ ลาออกจาก
ทุกพลภาพ หรือตาย

มาตรา ๑๗ เมื่อตำแหน่งอภิรัฐมนตรีว่างลงจะได้มี
พระบรมราชโองการแต่งตั้งแทน อย่างน้อยผู้ที่ได้รับการแต่ง
ตั้งแทน จะต้องมีคุณสมบัติ เป็นผู้รับราชการประจำมา^{ไม่น้อยกว่า} ๒๕ ปี และเคยรับราชการอย่างต่อตำแหน่ง

ฉบับพิเศษ หน้า ๗

ตอนที่ ๕๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ก พฤศจิกายน ๒๕๖๐

อธิบดี หรือเทียเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการรัฐมนตรีที่น่วຍราชการขอน้อมถวายตามที่จะมีประกาศเป็นพระราชบัญญัติฯ

มาตรา ๒๐ ประธานคณะกรรมการรัฐมนตรีจะได้มอบหมายให้อธิบดีและหัวหน้าที่ของชนชาวไทย ให้เป็นไปโดยกฎหมาย

มาตรา ๒๑ การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน การลงโทษ การกำหนดคุณสมบัติข้าราชการ ให้เป็นไปโดยกฎหมาย

หมวด ๓

สิทธิและหน้าที่ของชนชาวไทย

มาตรา ๒๒ บุคคลย่อมมีฐานะเสมอ กันตามกฎหมาย ฐานันดรศักดิ์ โดยกำเนิดก็ตี โดยแต่งตั้งก็ตี หรือโดยประกาศอื่นก็ตี ไม่กระทำให้เกิดเอกสารสิทธิอย่างใดเลย

มาตรา ๒๓ บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา หรือลัทธินิยมใด ๆ และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติพิธีกรรม

ฉบับพิเศษ หน้า ๙

ตอนที่ ๕๓ เล่ม ๖ ราชบัญชีงานเบิก耗 ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

ตามความเชื่อถือของตน แม้ตั้งไม่เป็นปัญหานักยังต้องหน้าที่ของ พลเมือง และไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของชาติ ศักดิ์ธรรมอันซึ่งของประชาชน

มาตรา ๒๓ บุคคลยื่นมีสิทธิเสนอเรื่องราวอ้างทุกประการ เช่นสถาณ ทรัพย์สิน การพูด การเขียน โทรฟิมพ์ การโฆษณา การศึกษาอบรม การชุมนุมสาธารณะ การต่อสัมนา กรรมการอาชีพ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ทุกๆ อย่างในส่วนที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยในรัฐบาล แต่ต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นโดยรัฐบาล ให้ได้ก่อน

มาตรา ๒๔ บุคคลยื่นมีสิทธิเสนอเรื่องราวอ้างทุกประการ เช่นภายในเงื่อนไขและวิธีการทักษะหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๕ บุคคลมีหน้าที่การพต่อกฎหมาย แต่ต้องหน้าที่ของตนไว้และ ช่วยเหลือราชการทางเสียงภาษา แต่ต้องอนุญาติภายในเงื่อนไข และได้รับการทักษะหมายบัญญัติ ทั้งต้องมีการศึกษาและการอาชีพ

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

ตอนที่๕๓ เล่ม ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

หมวด ๔

อั่มนาขันทบัญญัติ

ส่วนที่ ๑

บทที่ว่าไป

มาตรา ๒๖ รัฐสภาประโภดด้วย วุฒิสภา และสภาผู้แทน ไม่ว่าจะประชุมแยกกันหรือร่วมกัน

มาตรา ๒๗ ร่างพระราชบัญญัติทั้งหลายจะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ด้วยคำแนะนำน้ำและบัญยอมของรัฐสภา

มาตรา ๒๙ การตราพระราชบัญญัติขึ้น เป็นกฎหมาย ให้มีผลใช้บังคับ เป็นการถาวรสุ่มบุคคลในทางอาญา นั้นจะกระทำมิได้

มาตรา ๒๕ ร่างพระราชบัญญัติซึ่งรัฐสภาได้ทำขึ้นเสร็จแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีรายงานทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระนามเมรุไว้ และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้

มาตรา ๓๐ ถ้าพระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัตินั้น จะให้พระราชนานมายังรัฐสภา

ตอนที่ ๕๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ภายในหนึ่งเดือน รัฐสภาจะต้องปรึกษากันใหม่ ถ้ารัฐสภาลงมติยืนยันตามเดิม ให้นายกรัฐมนตรีร่างพระราชบัญญัติขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อถวายประกาศใช้ต่อไป

มาตรา ๓๑ ร่างพระราชบัญญัติทั้งหมดจะเสนอมาจาก
คณะรัฐมนตรีหรือจากสมาชิกรัฐสภาได้

มาตรา ๓๒ บุคคลใดจะเป็นสมาชิกวุฒิสภา และสภาผู้แทนชนบทได้ขึ้นกันไม่ได้

มาตรา ๓๓ วุฒิสภาประกอบด้วย สมาชิกที่พระมหามัยครรช์ทรงเลือกตั้งมีจำนวนเท่าสมาชิกสภาผู้แทน

มาตรา ๓๔ สมาชิกภาพแห่งวุฒิสภา มีกำหนดเวลาคราวละ ๖ ปี จะเพาะเมื่อวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนด ๓ ปี ให้มีการเปลี่ยนสมาชิกกึ่งหนึ่งโดยวิธีจับสลาก

มาตรา ๓๕ สมาชิกภาพแห่งวุฒิสภามีสูตรสั่นลงเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออกจาก

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑

ตอนที่๕๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤษภาคม ๒๕๘๐

มาตรา ๓๖ ในเรื่องหัวข้อที่สภាភັນເທັນຖຸກຍຸນ ถ้าจำเป็นจะ^นมีการประชุมวุฒิสภาก็ทำได้

ส่วนที่ ๒

สภាភັນເທັນ

มาตรา ๓๗ สภាភັນເທັນประกอบด้วยสมาชิกที่ร้ายแรง
เลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภាភັນເທັນ
สมาชิกสภាភັນເທັນ ต้องไม่เป็นข้าราชการประจำ

การเลือกตั้งสมาชิกสภាភັນເທັນ ให้ใช้วิธีเลือกตั้งออก
เสียงโดยตรงและลับ

มาตรา ๓๙ คุณสมบัติของผู้เลือกตั้งและผู้สมัครรับ^น
เลือกตั้ง ต้องทึ่งหลักเทวนิท์และวิธีการเลือกตั้งและจำนวน
สมาชิก ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตัวสมาชิก
สภាភັນເທັນ และอย่างน้อยผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องมีเชื้อชาติ
เป็นไทยและอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปี

มาตรา ๔๐ อายุของสภាភັນເທັນมีกำหนดเวลาคราวละ
๔ ปี

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒

ตอนที่๕๙ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบka ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

ถ้าคำดำเนินสมหักก่าวรุณเบ็ดเตล็ดอันน่าดูถูก นุอ กชา กมีคราว
ออกตามอาชญากรหรือบุญสกกา ให้เสื่อมเสีย ไม่สามารถซักขั้นแทนตายใน
กำหนดเวลาเก้าสิบวัน เว้นแต่ด้วยความสกอาจะเหลือ มีดัง
หากเดือน และสามารถที่เข้มงวดหนักย่อมอยู่ในคำดำเนิน
ได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ต้องหา

มาตรา ๔๐ พระมหากษัตริย์ฯ ฯ ไว้ชั่วประราชสำนักที่
จะบุญสกษาผู้ดำเนินเพื่อให้ราชบุตรฯ ฯ แต่สามารถไว้มี ใน
พระราชกฤษฎีกากาให้บุญสกกา แล้วให้กำหนดเวลาให้เลือกซึ่ง
สามารถไว้มีกากาในเก้าสิบวัน

การบุญสกษาผู้ดำเนินจะบุญฯ ให้ทรงเป็นในเหตุการณ์เดียว
กัน

มาตรา ๔๑ สามารถก้าวหน้า สถาพ์แทนสุดสันลงเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามอาชญากรบุญสกกาหรือบุญสกกา

(๒) ตาย

(๓) สาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติงานภารกิจตามที่ว่าด้วยการเลือกซึ่ง
สามารถบุญสกษาผู้ดำเนิน

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓

ตอนที่๕๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

ส่วนที่ ๓

บทที่ใช้แก่สภากองสอง

มาตรา ๔๔ สมาชิกสภা�ผู้แทนมีสิทธิเสนอญัตติขอเปิดอภิประชุมทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจคณะกรรมการรัฐมนตรีรายตัวหรือทั้งคณะโดยได้ ๗๐% ของสมาชิกรับรองไม่ต่ำกว่า ๒๕ คน การลงมติในกรณีดังนี้นี้ให้กระทำในวันเดียวกันกับวันที่ประกาศ

มาตรา ๔๕ กองบัญชาการหน้าที่ ๑ สำนักวุฒิสภาและสมาชิกสภารู้เห็นด้วยแล้วจึงออกกฎหมายต่อไปนี้

มาตรา ๔๖ สำนักวุฒิสภาและสภารู้เห็นด้วยแล้วจึงออกกฎหมายต่อไปนี้ในความผูกมัดแห่งอาณาเขตของประเทศไทย ๑ แต่ต้องปฏิบัติหน้าที่ตาม ๒ ความเห็นของตนโดยบริสุทธิ์ไว้ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนชาวไทย

มาตรา ๔๗ พระมหาดยัตติริบุรุษทรงตั้งสำนักวุฒิสภาและสำนักวิชาชีพสภารู้เห็นด้วยและตั้งสำนักวุฒิสภารู้เห็นด้วย ให้เป็นประธานแห่งสภารุนแรง ผู้ทรงประชานคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๔

ตอนที่ ๕๙ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ก พฤศจิกายน ๒๕๖๐

มาตรา ๔๖ ประธานวุฒิสภาและประธานสภาผู้แทนมีหน้าที่ดำเนินภาระของสภานั้น ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบรองประธานมีหน้าที่ท้าทีภาระแทนประธานเมื่อประธานไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ อุปกรณ์ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๔๗ ในเมื่อประธานและรองประธาน วุฒิสภา หรือสภาผู้แทนไม่อยู่ในที่ประชุม ให้สมาชิกของสภานั้น ๆ เดือกดึงกันขึ้นมาลงเป็นประธานในคราวประชุมนั้น

มาตรา ๔๘ ภาระซุ่มของวุฒิสภาที่ หรือของสภาผู้แทนที่ ทุกครั้งที่มีการเลือกนายกมาประชุม ไม่ต้องกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกห้องนัด จึงจะเป็นองค์ประชุมได้

มาตรา ๔๙ ภาระลงมติในรายข้อปร骐ญานนี้ ให้ถือเอา เสียงข้างมากเป็นไปเรียบเรียง เว้นแต่เรื่องซึ่งมีบทบัญญัติไว้เป็นพิเศษในรัฐธรรมนูญ

สมาชิกคนหนึ่งย้อมมือเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีจำนวนเสียงลงคะแนนเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้ ก็เสียงหนึ่ง และเป็นเสียงซึ่งขาด

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๕

ตอนที่ ๕๓ เล่ม ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐

มาตรา ๕๐ ในที่ประชุมแห่งสภา สมาชิกผู้ได้จากล่าว
ห้อยคำได้ ๆ ในทางแคลงช้อเท็จจริง หรือแสดงความคิด
เห็นหรือออกเสียงลงคะแนน ย่อมเป็นเอกสารใช้โดยเด็ดขาด
ผู้ใดจะน้าไปเป็นเหตุพ้องร้องว่ากล่าว สมาชิกผู้นั้นในทางใด
ก็ได้

เอกสารนี้คือรองไปถึงผู้พิมพ์โฆษณาเรียนงานการประชุม^๔
โดยคำสั่งของสภา และคุณครองไปถึงผู้ที่สภาระบุญมาและ
ช้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมด้วย

มาตรา ๕๑ สมัยประชุม ของวุฒิสภา และสภาผู้แทน
ป้อมเร้มตันและสุสานลงพร้อมกัน

มาตรา ๕๒ ในปีหนึ่ง มีสมัยประชุม ของสภากองสอง
สมัยหนึ่ง หรือห้ามยกสมัยแล้วแต่สภาระแทนจะกำหนด การ
ประชุมครองแรก ต้องกำหนดให้สมาชิกได้นำประชุมภายใน
สามสิบวัน นับแต่วันเดือกตั้ง วันเริ่มสมัยประชุมประจำปีให้สภาระแทนเป็นผู้กำหนด

มาตรา ๕๓ สมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่ง ๆ มีกำหนด
เวลาเดือนสิบวัน แต่พรมหากษัตริย์จะโปรดเกล้าฯ ให้เข้าข่าย
เวลาออกไป ก็ได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๖

คณที่๕๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๘๐

อนึ่ง ในระหว่างเวลาเก้าสิบวันนั้นจะโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง
ประชุมก็ได้

มาตรา ๕๔ พระมหากษัตริย์ทรงเรียกประชุมวุฒิสภา
และสภานิติบัญญัติประชุม ทรงนิทเดะเปิดประชุม

พิธีเปิดประชุมของทรงพระกรุณาราชดีด้านใน ทรงทำ
หรือจะโปรดเกล้าฯ ฯ ให้รัชทายาท กับบรรลุนิติภาวะแล้ว
หรือผู้ใดผู้หนึ่งกระทำพิธีแทนพระองค์ก็ได้

มาตรา ๕๕ เมื่อเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ของ
แผ่นดิน พระมหากษัตริย์จะทรงเรียกประชุมวิสามัญแห่ง
สภาทั้งสองก็ได้

มาตรา ๕๖ สมาชิกวุฒิสภาและสภานิติบัญญัติ
หรือสมาชิกและสมาชิมจำนวนไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของ
สมาชิกของทั้งสองสภา มีสิทธิเข้าข้อเสนอขอให้นำความ
กราบบังคมทูลขอให้ทรงเรียกประชุมวิสามัญแห่งสภาทั้งสอง
ก็ได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๙

ตอนที่ ๕๓ เดือน ๖ ราชกิจจานุเบกษา ก พฤศจิกายน ๒๕๕๐

คำร้องขอตั้งก่อตัวในวรรคก่อน ถ้าเป็นของสมาชิกแห่งสภากฎ ให้ยื่นต่อสภานั้น ถ้าเป็นของสมาชิกทั้งสองสภากฎ ให้ยื่นต่อประธานสภารายของสภากลุ่มสมาชิกเข้าซื้อมากกว่า ถ้ามีจำนวนเท่ากันให้ขึ้นต่อประธานวุฒิสภา

ให้ประธานแห่งสภากฎได้รับคำร้องขอนำความกราบบังคมทูล และรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๔๗ ในระหว่างสมัยประชุม ผู้ใดจะพ้องร้องสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภารັດเห็นในทางอาญา ศาลจะต้องได้รับอนุญาตจากสภากฎผู้นั้นเป็นสมาชิกก่อนจึงจะพิจารณาได้ แต่การพิจารณาครั้นนี้ต้องมิให้เป็นการขัดขวางต่อการที่สมาชิกผู้นั้นจะเข้ามาประชุม

การพิจารณาคดีที่ศาลได้鞫เรื่องทำไปก่อนคำอ้างว่าจำเลยเป็นสมาชิกของสภากฎสภานั้นนั้น ย่อมเป็นอันใช้ได้

มาตรา ๔๘ ในระหว่างสมัยประชุม ห้ามไม่ให้ขึ้นหรือหมายเรียกตัวสมาชิกวุฒิสภารหรือสมาชิกสภารັດเห็นไป

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๙

ตอนที่ ๕๓ เล่ม ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๕๗๔๘ ปี ๒๕๔๐

กักจัง เว้นแต่จังในขณะที่การดำเนินการ แต่ต้องรีบรายงานไปยังประธานแห่งสภาก่อนนั้นเป็นสมาชิก ประธานแห่งสภานาข้อสังปล่อยผู้ถูกจับให้พ้นจากภารกิจได้

มาตรา ๕๘ ถ้าสมาชิกผู้ใดหากหรือสภาก็เห็นด้วยแล้ว ในระหว่างสอบสวนหรือพิจารณาอย่างก่อนสมัยประชุม เมื่อถึงสมัยประชุม พนักงานสอบสวนหรือศาล แล้วแต่กรณี ท่องสั่งปล่อย ถ้าหากสภาก่อนนั้นเป็นสมาชิกได้ร้องขอ

คำสั่งปล่อยตามความในวรรคก่อนให้มีผลบังคับตั้งแต่วันปล่อย จนถึงวันสุดท้ายแห่งการประชุม

มาตรา ๖๐ ร่างพระราชบัญญัติให้เสนอต่อสภา ไม่ก่อน เมื่อสภาก็เห็นได้พิจารณาลงมติให้ใช้ได้แล้ว ให้นำเสนอต่อวุฒิสภา ถ้าวุฒิสภาพิจารณาลงมติเห็นชอบด้วยโดยไม่แก้ไขแล้ว ก็ดำเนินการต่อไปตามความในมาตรา ๒๕

ถ้าหากวุฒิสภาพลงมติไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้ส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นกลับคืนมาให้สภาก็เห็นพิจารณาใหม่ ถ้า

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๙

ตอนที่ ๕๗ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา สพฤศจิกายน ๒๕๖๐

สภาพผู้แทนลงมติเห็นชอบตามวุฒิสภาแล้วก็ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นอันตกไป

ถ้าวุฒิสภาร่างมติให้แก้ไขเพิ่มเติม ก็ให้ส่งร่างพระราชบัญญัตินี้กลับคืนมาให้สภามาผู้แทนพิจารณาใหม่ ถ้าสภามาผู้แทนลงมติเห็นชอบตามที่วุฒิสภากำหนดเพิ่มเติมมา ก็ให้ดำเนินการต่อไปตามความในมาตรา ๒๕

ถ้าหากสภามาผู้แทนลงมติยืนยันตามเดิมในร่างพระราชบัญญัติที่ส่งกลับคืนมาตามความในวรรคสองหรือวรรคสาม ด้วยคะแนนเสียงมากกว่าครึ่งของสมาชิกทั้งหมดแล้ว ก็ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นอันได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา และให้ดำเนินการต่อไปตามความในมาตรา ๒๕

มาตรา ๖๙ ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินนี้จะเสนอให้โถดยกล่าวญญนตรีหรือโถดยสมາกิรัฐสภาซึ่งมีนายกรัฐมนตรีรับรอง

ร่างพระราชบัญญัติกับว่าด้วยการเงินหมายถึงร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อความต่อไปนี้ หัก หรือแต่งตัวให้เป็นหนึ่งก่อตัวคือ การคงที่หรือยกเลิก หรือลด หรือเปลี่ยนแปลง

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๐

ตอนที่๕๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

แก้ไข หรือเพื่อน หรือว่างระเบียบการบังคับ อันเกี่ยวแก่ การภาษีหรืออากร หรือว่าด้วยเงินตรา การจัดสรรงรัฐบาล หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการกู้เงิน หรือการประกัน หรือการใช้เงินกู้

ในการนี้เป็นที่สังสัย ให้เป็นอำนาจของประธานสภาผู้แทนที่จะวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติใด เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงินหรือไม่

มาตรา ๖๒ ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนได้ลงมติให้ใช้ได้ และได้เสนอไปยังวุฒิสภาแล้ว วุฒิสภาก็ต้องพิจารณาและลงมติภายในกำหนดสามสิบวัน แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้น เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วย การเงิน วุฒิสภาก็ต้องพิจารณาและลงมติภายในกำหนด ๑๕ วัน

กำหนดวันตั้งกล่าวในวรรคก่อน ให้หมายถึงวันในสมัยประชุมและเริ่มนับตั้งแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นได้มามาถึงวุฒิสภา

ถ้าวุฒิสภามีໄດ້พิจารณาลงมติในร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนส่งมาภายในกำหนดเวลาที่กล่าวในวรรคแรก ก็ให้ถือว่าวุฒิสภาก็ได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๑

ตอนที่ ๕๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤศจิกายน ๒๕๙๐

มาตรา ๖๓ งบประมาณแผ่นดินประจำปี ต้องตรา
ขึ้นเป็นพระราชบัญญัติ ถ้าพระราชบัญญัติออกไม่ทันปีใหม่
ให้ใช้พระราชบัญญัติปีก่อนนั้นไปพลาง

มาตรา ๖๔ วุฒิสภาและสภาผู้แทน มีอำนาจควบคุม
ราชการแผ่นดิน โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๖๕ ในที่ประชุมของวุฒิสภารือสภาผู้แทน
สมาชิกทุกคนมีสิทธิ์ตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในข้อความใด อัน
เกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรียื่นมีสิทธิ์จะไม่ตอบ
ได้ เมื่อเห็นว่าข้อความนั้นยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับ
ความปลอดภัยหรือประโยชน์ของแผ่นดิน

มาตรา ๖๖ การประชุมวุฒิสภาและสภาผู้แทนยื่น
เป็นการเปิดเผย ตามลักษณะที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของ
แต่ละสภา แต่ถ้าหากคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือสมาชิกของแต่ละ
สภาไม่ต่างกว่า ๒๕ คนร้องขอให้ประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ

มาตรา ๖๗ วุฒิสภาและสภาผู้แทนมีอำนาจเลือก
สมาชิกแห่งสภาตั้งเป็นคณะกรรมการธุการสามัญ และนี้มีอำนาจ
เลือกบุคคลที่เป็นสมาชิกหรือนิติเป็นสมาชิกในสภาที่สาม

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๖

ตอนที่ ๕๓ เดือน ๖ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๐

เป็นคณะกรรมการบริการวิสามัญ เพื่อกำกับการหรือพิจารณา
สอบสวนข้อความใด อันอยู่ในวงงานของสภากลั่นรวมงาน
ต่อสภาก คณะกรรมการบริการที่กล่าววันนี้ ย่อมมีอำนาจเรียกบุคคล
ใดมาชี้แจงแสดงความเห็น ในเรื่อง กิจกรรมที่กระทำหรือ
พิจารณาอยู่นั้นได้

เอกสารที่ที่นับัญญัดไว้ในมาตรา ๕๐ นั้น ให้คุ้มครองถึง
บุคคลผู้ที่กระทำหน้าที่ตามมาตรฐานด้วย

มาตรา ๖๙ การประชุมคณะกรรมการบริการตามมาตรา
๖๗ นั้น ต้องมีกรรมการไม่ต่ำกว่าครึ่งจำนวนมาประชุม
จึงเป็นองค์ประชุมได้

มาตรา ๖๕ วุฒิสภากลั่นรวมและสภากลั่นอ่านจากตั้งข้อ
บังคับการประชุมและการปรึกษาของสภากเพื่อดำเนินการ
ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

ส่วนที่ ๔

การประชุมร่วมกันของรัฐสภา

มาตรา ๙๐ ในการใดต่อไปนี้ ให้รัฐสภาประชุมร่วมกัน

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๑

ตอนที่ ๕๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา กพศจกยน๒๔๖๐

(๑) การให้ความเห็นชอบในการสืบราชสมบัติ
ตามความในมาตรา ๑๒

(๒) การปรีกยาฯ ร่างพระราชบัญญัติกันใหม่ตาม
ความในมาตรา ๓๐

(๓) พิธีเปิดประชุมรัฐสภาตามความในมาตรา ๕๕

(๔) การลงมติความไว้ใจในคณะกรรมการต้วนตรี ตาม
ความในมาตรา ๗๗

(๕) การให้ความยินยอมในการประกาศสังคրาม
ตามความเห็นชอบในมาตรา ๘๓

(๖) การให้ความเห็นชอบแก่หนังสือตัญญาตาม
ความในมาตรา ๘๕

(๗) การตีความในรัฐธรรมนูญตามความในมาตรา
๘๕

มาตรา ๑๑ ให้ประธานวุฒิสภาเป็นประธานของที่ร่วม
ประชุมของรัฐสภา และให้ประธานสภาผู้แทนเป็นรอง
ประธาน

มาตรา ๑๒ ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ให้ใช้ข้อ
มั่นคงการประชุมและการปรีกมาตรฐานของวุฒิสภาโดยอนุโถม

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๔

ตอนที่ ๕ ตามเดือน๖ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

มาตรา ๗๓ ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ให้นำบที่ใช้แก่สภาร่างสบงมาใช้โดยอนุโลม

หมวด ๕

อำนาจบริหาร

มาตรา ๗๔ พระมหากษัตริย์ทรงตั้งคณะกรรมการรัฐมนตรีขึ้น คณะหนึ่ง ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีคนหนึ่ง และรัฐมนตรีอีกจำนวนห้าคน อีกจำนวนห้าคน

ในการตั้งนายกรัฐมนตรี ประธานคณะอภิรัฐมนตรีเป็นผู้ตั้งนามรับสนองพระบรมราชโองการ รัฐมนตรีต้องไม่เป็นข้าราชการประจำ

มาตรา ๗๕ ให้คณะรัฐมนตรีอ่านอำนาจบริหารราชการแผ่นดิน

มาตรา ๗๖ รัฐมนตรีผู้ใดได้เป็นสมาชิกแห่งสภา ยื่นมีสิทธิไปประชุม และแต่งตั้งข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในวุฒิสภาหรือในสภากู้เงิน หรือในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๕

ตอนที่๕๓ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบนกษา ก พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เอกสารที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๐ นั้น ให้นำมาใช้โดย
อนุโลม

มาตรา ๗๙ ในการดำเนินนโยบายบริหารราชการ
แผ่นดิน คณะรัฐมนตรีต้องได้รับความไว้วางใจของรัฐสภา

รัฐมนตรีผู้ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ว่าการกระทรวง ต้อง
รับผิดชอบในหน้าที่ของตนต่อรัฐสภา ในทางรัฐธรรมนูญ
และรัฐมนตรีทุกคนจะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ว่าการกระทรวง
หรือไม่ก็ตาม ก็ต้องรับผิดชอบร่วมกันในนโยบายทั่วไปของ
คณะรัฐมนตรี

นโยบายของคณะรัฐมนตรีเด่นชัดจนที่ได้ดำเนินมา จะ
เสริจลงหัวเรือที่ดำเนินการอยู่เพียงใดก็ตาม คณะรัฐมนตรีผู้
บริหารราชการแผ่นดินภายหลังจะเลิกล้มหรือแก้ไขให้เป็น
อย่างอื่นมิได้ เว้นแต่จะเสนอขอรับพระบรมราชโองค์นิจฉัย
และได้รับพระบรมราชานุญาตแล้ว

มาตรา ๗๘ รัฐมนตรีทั้งคณะต้องออกจากตำแหน่ง เมื่อ
มีพระบรมราชโองการหรือเมื่อสภាជึ้เท่านั้นลงตัวไว้วางใจ

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๖

ตอนที่๕๓ เดือน๖ ๔ ราชกิจจานุเบกษา ๔ พฤศจิกายน ๑๙๕๐

ตามมาตรา ๔๒ หรือรัฐสภาไม่ให้ความไว้วางใจตามมาตรา ๗๗ หรือเมื่อสภาผู้แทนชุดที่มีส่วนให้ความไว้วางใจแก่คณะรัฐมนตรีในขณะเข้ารับหน้าที่นั้นสุดสันตติ ในการนี้ตั้งกล่าว หลังนี้และกรณีที่คณะรัฐมนตรีถูกลาออกจากตำแหน่งของ คณะรัฐมนตรีที่ออกนั้น ต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานไป จนกว่าจะแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นใหม่

มาตรา ๗๘ ความเป็นรัฐมนตรีสุดสันตติจะเพาะตัวโดย

(๑) โดยพระบรมราชโองการ

(๒) ตาย

(๓) ถูกลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติความชอบในมาตรา ๔๗ แล้ว

(๕) รัฐสภาลงมติไม่ไว้วางใจ.

มาตรา ๘๐ ในเหตุจุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันจะรักษาความปลอดภัยสาธารณะหรือบังคับด้วยพิบัติสาธารณะ และจะเรียกประชุมรัฐสภาให้ทันท่วงทีได้ ก็ต่อเมื่อกราฟ เข่นว่ามันเกิดขึ้นในระหว่างสภาผู้แทนถูกยุบก็ได้ พระมหากา

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๗

ตอนที่ ๕๓ เล่ม ๖ ราชกิจจานุเบกษา สพดศจก ปี ๑๙๔๐

กษัตริย์จะทรงทราบพระราชนิเวศน์ให้ใช้บังคับ ดังเช่นพระราชนิญญัติฯได้

ในการประชุมรัฐสภาคราวต่อไป ให้หน้าพระราชนิเวศน์เสนอต่อรัฐสภาเพื่อทราบ

มาตรา ๘๑ ในระหว่างสมัยประชุม ถ้าคณะกรรมการต้องการให้เป็นไปได้ ให้รับฟังการณาโดยตัวนและสัมภาษณ์เพื่อรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดิน จะถวายคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์เพื่อตราเป็นพระราชนิเวศน์ให้ใช้ดังพระราชบัญญัติฯได้

มาตรา ๘๒ พระมหากษัตริย์ทรงพระราชนิเวศน์ในการประกาศใช้กฎหมายบัญญัติฯ

มาตรา ๘๓ พระมหากษัตริย์ทรงพระราชนิเวศน์ในการประกาศสังเวยเมืองได้รับความยินยอมของรัฐสภา

มาตรา ๘๔ พระมหากษัตริย์ทรงพระราชนิเวศน์ในการทำหนังสือสัญญาสัมภានศึกและทำหนังสือสัญญาอื่น ๆ กับนานาประเทศ

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๙

ตอนที่๕๓ เดือน๖ ๔ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๘๐

มาตรา ๘๕ พระมหากษัตริย์ทรงพระราชนิรันดร์ในการ
พระราชทานอภัยไทย

มาตรา ๘๖ พระมหากษัตริย์ทรงพระราชนิรันดร์ในการ
ตราพระราชบัญญัติ

มาตรา ๘๗ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๕๖ และมาตรา
๑๕ บทกฎหมาย พระราชหัตถเลขาและพระบรมราชโองการ
ได้อนุเกี้ยวกับพระราชบัญญัติ ต้องมีรัฐมนตรีคนหนึ่งลง
นามรับสนองพระบรมราชโองการ

หมวด ๖

อำนาจดุลการ

มาตรา ๘๘ การพิจารณาพิพากษาอรรถคติเป็นอันนิจ
ของศาลโดยจะเพาะชี้แจงจะต้องดำเนินตามกฎหมายและใน
ประปรมากิจของพระมหากษัตริย์

มาตรา ๘๙ บรรดาศ่าลทั้งหลายจักคงขึ้นได้ แต่โดย
พระราชบัญญัติ

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๘

ตอนที่ ๕๙ เล่ม ๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

มาตรา ๘๐ การตั้งศาลขึ้นใหม่ เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีใดคดีหนึ่งหรือทมีข้อหาฐานใดฐานหนึ่ง โดยจะเพาะแทนศาลธรรมตามอยู่ตามกฎหมายสำหรับพิจารณาพิพากษาคดีนั้น จะกระทำมิได้

มาตรา ๘๑ ผู้พิพากษายื่อมื่อสสระในการพิจารณาพิพากษาอธรรถคดีให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา ๘๒ การแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน การขยับและ การถอดถอนผู้พิพากษา จะต้องได้รับความเห็นชอบของพระมหากษัตริย์และของคณะกรรมการตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการผู้ดูแลการ

หมวด ๗

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๘๓ รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมได้โดยความเห็นชอบของรัฐสภา

ฉบับพิเศษ หน้า ๓๐

ตอนที่ ๕๙ เดือน ๖ ๔ ราชกิจจานุเบกษา พฤศจิกายน ๒๕๕๐

หมวด ๘

บทสุดท้าย

มาตรา ๕๔ รัฐสภาทรงไว้ช่องสัมภาษณ์เต็ตขาดในการตีความแห่งรัฐธรรมนูญ

มติในการตีความแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ต้องมีเสียงเห็นด้วยไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกห้องส่องสารรวมกัน

มาตรา ๕๕ บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีข้อความแห่งหรือขัดต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินี้เป็นโมฆะ

บทตะเพေກ

มาตรา ๕๖ ในวาระเริ่มแรก วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงเลือกตั้ง ภายในกำหนด๑๕วัน นับตั้งแต่วันใช้รัฐธรรมนูญนี้ และถ้าจำเป็นจะทำการกราบบุรุษสภาก็ได้ ซึ่งในการนี้ให้วุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาไปจนกว่าการเลือกตั้งสมาชิกสถาผู้แทนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้จะสำเร็จเรียบร้อย

ฉบับพิเศษ หน้า ๓๑

ตอนที่๕๓ เล่ม ๖ ราชกิจจานุเบกษา ก พฤศจิกายน ๒๕๘๐

มาตรา ๕๙ ในการจะเริ่มแรกให้ดำเนินการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทน โดยถือเกณฑ์จำนวนรายภูรสองแสน
คน ต่อสมาชิกผู้แทนคน ถ้าเขตตั้งหวัดใดมีจำนวน
รายภูรตามผลสำรวจสำมะโนครัวกรังสุดท้ายเกินกว่าสอง
แสนคน ให้ใช้หัวหน้ามีจำนวนสมาชิกผู้แทนเพิ่มขึ้นอีก
หนึ่งคนต่อจำนวนรายภูรทุกสองแสนคน เศษของสองแสน
คนถ้าถูกแบ่งหรือกว่าไห้นับเป็นสองแสน และวิธีการเลือก
ตั้งให้ใช้วิธีรวมเขตตั้งหวัด

คุณสมบัติของผู้เลือกตั้ง และผู้สมัครรับเลือกตั้ง อีก
ทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามพระราช
บัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๗๕ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๓
พุทธศักราช ๒๕๗๕ เท่าที่ไม่ขัดกับวิธีเลือกตั้งรวมเขต
และให้ยกเว้นการห้ามตามมาตรา ๑๑ ของรัฐธรรมนูญแห่ง^{รัฐธรรมนูญแห่ง}
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๗๕

ฉบับพิเศษ หน้า ๓๒

ตอนที่๕๓ เล่ม๖ ราชกิจจานุเบกษา ๘ พฤศจิกายน ๒๔๖๐

มาตรา ๕๙ ให้ดำเนินการเดือกดึงตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ตามความในมาตรา ๕๗ ให้เสร็จสิ้นลงภายในกำหนดเท่าสิบ
วัน นับแต่วันใช้รัฐธรรมนูญ.

ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๖๐

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ขอมพล ป. พิบูลสงคราม

ผู้อัญชาการทหารแห่งประเทศไทย

๘ พฤศจิกายน ๒๔๖๐